

KORDOFAN-MAVİ NİL EKSENİNDE GENİŞLEME VE ÇOK CEPHELİ ÇATIŞMA

DR. KAN DEVECİOĞLU

GİRİŞ:

Mart ve Nisan 2026 dönemi, Sudan savaşında insansız hava araçlarının (İHA) yalnızca taktik bir araç olmaktan çıkarak savaşın ana belirleyici unsuru hâline geldiği bir sürecin derinleştiiğini göstermektedir. Bu dönemde Darfur, Kuzey ve Güney Kordofan, Mavi Nil ve Beyaz Nil hatlarında hastaneler, pazar yerleri, eğitim kurumları, mülteci kampları ve enerji altyapıları doğrudan hedef alınmış; savaşın insani maliyeti daha önceki aylara kıyasla daha görünür ve yaygın hâle gelmiştir.

Şubat ayında ortaya çıkan “İHA yıpratma savaşı” modeli, Mart–Nisan döneminde daha geniş bir coğrafyaya yayılmış ve özellikle Kordofan–Mavi Nil hattı savaşın ana eksenine hâline gelmiştir. Bu süreçte Sudan Silahlı Kuvvetleri (SSK) belirli bölgelerde taktik ilerlemeler kaydederken, Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK) ve Sudan Halk Kurtuluş Hareketi-Kuzey (SPLM-N) ittifakı koordineli saldırılarla cephe baskısını sürdürmüştür.

SUDAN SAVAŞINDA ÖNE ÇIKAN SALDIRILAR

Mart-Nisan 2026

Toplam saldırı sayısı

75+ olay

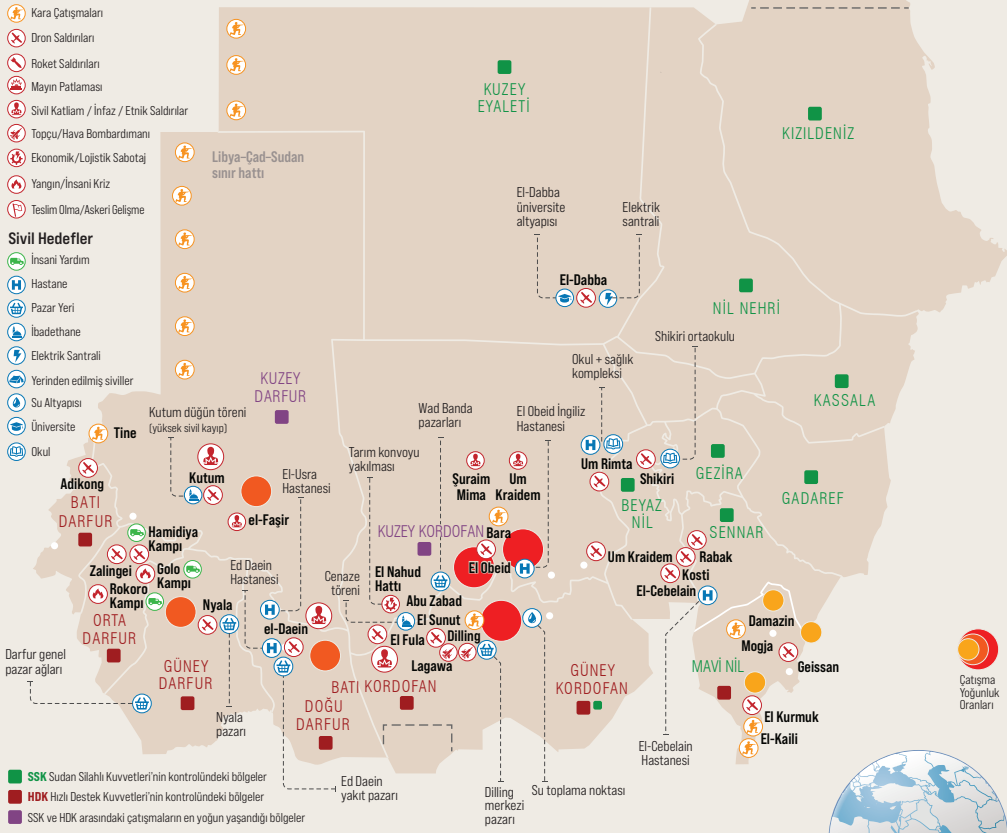
IHA saldırıları

40+ olay

Sivil altyapı hedefleri

25'ten fazla olay

En yoğun cephe Kordofan - Mavi Nil hattı

MART-NİSAN 2026 EĞİLİMLERİ

- > IHA saldırıları savaşın ana operasyonel aracı haline gelmiştir.
- > Çatışmalar Kordofan'dan Mavi Nil'e doğru genişlemiştir.
- > HDK ve SPLM-N koordinasyonu sahada güçlenmiştir.
- > Sivil altyapı ve ekonomik hedefler sistematik biçimde hedef alınmaktadır.
- > Sınır bölgeleri (Çad, Libya, Etiyopya) çatışmaya dahil olmaktadır.

KRİTİK OLAYLAR

2 Mart

HDK lider kadrosuna yönelik IHA saldırısı (Zalingei)

16 Mart

Bara'nın HDK tarafından tekrar ele geçirilmesi

20 Mart

HDK'nın Ed Daein'deki El-Ursra Hastanesi'ne saldırısı .

18 Nisan

Sudan ordusunun Kordofan bölgesinde geniş çaplı kara harekâtı başlatması

28 Nisan

HDK'nın El-Keilli askeri üssünü ele geçirmesi (Kurmuk hattı)

Bu çalışma, ORSAM Kuzey ve Doğu Afrika Koordinatör'lüğü'nün araştırmalarına dayanmaktadır.

COğRAFİ YAYILMA VE SALDIRI YOğUNLUğU

Darfur: Sivil Alanların Yoğun Hedef Alındığı Cephe

Darfur, Mart–Nisan döneminde hem yüksek yoğunluklu İHA saldırılarının hem de sivil kayıpların en görünür olduğu alanlardan biri olmuştur. Nyala, El-Faşir ve Ed Daein gibi şehirlerde pazar yerleri, hastaneler ve sivil yerleşim alanlarına yönelik saldırılar, bölgenin sadece askeri değil aynı zamanda toplumsal ve ekonomik bir çöküş alanına dönüştüğünü göstermektedir. Özellikle Mart ayı ortasında Ed Daein’de yakıt pazarı ve sivil alanlara yönelik saldırılar ile Nisan ayında mülteci kamplarına ve düğün gibi sivil etkinliklere düzenlenen saldırılar, Darfur’da şiddetin giderek kontrolsüz ve ayırım gözetmeyen bir karakter kazandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca sınır hattındaki gelişmeler (Çad–Sudan hattı), Darfur’un artık yalnızca iç savaşın değil, aynı zamanda bölgesel güvenlik reketinin de bir parçası hâline geldiğini göstermektedir.

Kuzey ve Güney Kordofan: Savaşın Ana Eksenini

Mart–Nisan döneminde savaşın ağırlık merkezi belirgin biçimde Kordofan hattına kaymıştır. El Obeid, Dilling, Bara ve çevresi, hem kara çatışmalarının hem de yoğun İHA saldırılarının merkezinde yer almıştır. Mart ayında HDK’nın Bara üzerindeki kontrolü ve Dilling hattındaki çatışmalar, Hartum’a uzanan kara bağlantılarının güvenliğini doğrudan etkilemiştir. Aynı dönemde Sudan ordusunun Dilling çevresinde saldırıları püs-kürtmesi ve bazı alanlarda ilerleme kaydetmesi, cephede tam bir denge yerine dalgalı bir kontrol yapısının oluştuğunu göstermektedir. Nisan ayında ise Sudan ordusunun daha geniş çaplı kara operasyonlarına yöneldiği görülmektedir. Özellikle Kordofan’da yürütülen koordineli harekâtlar, SSK’nın yalnızca savunma değil, aynı zamanda alan geri kazanımı ve cepheyi yeniden şekillendirme stratejisine yöneldiğini göstermektedir. Bununla birlikte, Kordofan hattında hastaneler, su altyapıları ve eğitim kurumlarının hedef alınması, savaşın bu bölgede artık askeri-sivil ayırımını tamamen ortadan kaldırdığını ortaya koymaktadır.

Mavi Nil: Yeni Yükselen Cephe

Mavi Nil bölgesi, Mart–Nisan döneminde savaşın genişleyen yeni cephelerinden biri hâline gelmiştir. Kurmuk, Geissan ve Ed Damazin hattında HDK ve SPLM-N güçlerinin koordineli ilerleyişi, bölgenin stratejik önemini artırmıştır. Özellikle Kurmuk’un kontrolüne yönelik mücadele ve sınır hattındaki hareketlilik, Mavi Nil’in yalnızca yerel bir cephe değil, aynı zamanda Etiyopya sınırını da etkileyen bir güvenlik alanına dönüştüğünü göstermektedir. Bu bölgede gözlemlenen çatışma modeli, klasik cephe savaşından ziyade dağınık, yüksek hareket kabiliyetine sahip ve İHA destekli saldırıların ön planda olduğu bir yıpratma stratejisine işaret etmektedir.

Beyaz Nil ve İkincil Alanlar: Altyapı Savaşının Derinleşmesi

Beyaz Nil, Sennar ve Batı Kordofan gibi alanlarda gerçekleşen saldırılar, savaşın yalnızca cephe hatlarıyla sınırlı kalmadığını göstermektedir. Özellikle elektrik santralleri, yakıt depoları ve sağlık altyapısına yönelik saldırılar, tarafların karşı tarafın yaşam kapasitesini felç etmeye yönelik bir strateji izlediğini ortaya koymaktadır. Bu alanlarda gerçekleşen saldırılar, savaşın giderek ekonomik ve lojistik altyapıyı hedef alan bir “altyapı savaşı”na dönüştüğünü göstermektedir.

AKTÖRLER VE STRATEJİK DÖNÜŞÜM

Sudan Silahlı Kuvvetleri (SSK), Mart–Nisan döneminde özellikle Kordofan ve Mavi Nil hattında daha geniş çaplı operasyonlara yönelmiştir. Bu durum, ordunun stratejisinde savunmadan kontrollü karşı taarruza geçiş eğilimi olduğunu göstermektedir. Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK) ise bu dönemde sivil ve yarı-sivil hedeflere yönelik saldırılarını artırarak, savaşın maliyetini yükseltmeye yönelik bir strateji izlemiştir. Hastaneler, pazar yerleri ve eğitim kurumlarına yönelik saldırıların yoğunluğu, HDK'nin toplumsal dayanıklılığı kırmaya yönelik bir yıpratma stratejisi benimsediğini göstermektedir. SPLM-N ise özellikle Güney Kordofan ve Mavi Nil'de HDK ile koordineli hareket ederek savaşın güney cephesinde tamamlayıcı ve dengeleyici bir aktör hâline gelmiştir. Bu durum, çatışmanın giderek daha kurumsal bir ittifak yapısına evrildiğine işaret etmektedir.

DEĞERLENDİRME VE ÖNGÖRÜLER

- ▶ Mart–Nisan verileri, Sudan savaşının tam ölçekli bir İHA merkezli yıpratma savaşına dönüştüğünü göstermektedir.
- ▶ Çatışmaların Kordofan'dan Mavi Nil'e genişlemesi, savaşın coğrafi olarak daha da yayılacağına işaret etmektedir.
- ▶ Sivil altyapının sistematik biçimde hedef alınması, insani krizin derinleşeceğine işaret etmektedir.
- ▶ HDK–SPLM-N koordinasyonu, güney cephesinde daha kalıcı bir ittifak yapısının oluştuğunu göstermektedir.
- ▶ Sınır bölgelerindeki gelişmeler, savaşın bölgesel bir güvenlik krizine dönüşme potansiyelini artırmaktadır.

Kısa vadede Kordofan'daki El Obeid–Dilling–Bara hattı ile Mavi Nil'de Kurmuk–Geissan hattında çatışmaların yoğunlaşması beklenmektedir. Uzun vadede ise savaşın daha da dağınık, teknoloji odaklı ve sivil maliyeti yüksek bir yapıya evrilmesi muhtemeldir.

SONUÇ

Mart ve Nisan 2026, Sudan iç savaşında çatışmanın hem coğrafi hem de operasyonel açıdan genişlediği bir dönem olmuştur. Bu süreçte savaş, belirli şehirlerin kontrolünden ziyade hava sahası, lojistik hatlar ve toplumsal altyapı üzerinden yürütölen çok katmanlı bir mücadeleye dönüştümüştür. HDK ve SPLM-N'nin koordineli saldırıları ile SSK'nin genişleyen operasyonları, savaşın giderek daha karmaşık bir yapıya büründüğünü göstermektedir. Bu bağlamda Sudan'daki istikrarsızlık, yalnızca cephe hatlarındaki değişimle değil; sivil yaşam alanlarının sistematik olarak hedef alınması ve altyapının çökmesiyle derinleşmektedir. Dolayısıyla Sudan krizinin seyri, önümüzdeki dönemde yalnızca askerî gelişmeler üzerinden değil; insani erişim, altyapı güvenliği ve bölgesel dinamikler üzerinden okunmalıdır.

